

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 500, Fax: 716 400, www. vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA

OPĆINE ODŽAK

ZA 2008.GODINU

Broj:-40/09

Sarajevo, srpanj 2009. godine

**MENADŽMENTU
OPĆINE ODŽAK****NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE*****Osnova za reviziju***

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Općine Odžak** za 2008. godinu (priložene bilance stanja na dan 31. decembar 2008. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvješća o izvršenju proračuna za godinu koja se završava na taj dan), te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijska izvješća.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Općine Odžak odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno posebnim propisima u Federaciji BiH o računovodstvu i finansijskom obavješćavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed korupcije i prijevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja Općine Odžak sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06), INTOSAI revizijskim standardima i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usuglašeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima danim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguraju osnovu za naše revizijsko mišljenje.

Ured za reviziju institucija u FBiH prvi put obavlja reviziju finansijskih izvješća općine Odžak i ne iskazujemo mišljenje o početnim stanjima na dan 01.01.2008. godine.

Kvalifikacija:

1. Općina nije dosljedno provodila Zakon o proračunima u FBiH u dijelu korištenja odobrenih sredstava za planirane namjene i to do visine odobrene u Posebnom dijelu Proračuna Općine za 2008. godinu, što je dovelo do prekoračenja Proračuna na pozicijama plaća i naknada, te pojedinih pozicija izdataka za materijal i usluge u ukupnom iznosu od 67.853 KM, iako je Rebalans plana Općine usvojen 23.12.2008. godine (točka 3.2.Izvješća);
2. U glavnoj i pomoćnoj knjizi nisu knjigovodstveno evidentirana potraživanja od zakupa građevinskog zemljišta, temeljem kojeg su ostvareni vlastiti prihodi u iznosu od 253.949 KM, iako je Pravilnikom o vlastitim prihodima, načinu i rokovima raspodjele,

regulirano da se vlastiti prihodi Općine naplaćuju na osnovi prethodno ispostavljenih računa i provedene procedure dodjele (rješenje nadležne službe, Ugovor o zakupu) (točka 3.3. Izvješća);

3. Kapitalni primitak namijenjen za nabavu kolektora za prečišćavanje vode i sanaciju male vijećnice-Beledije u iznosu od 475.600 KM, pogrešno je iskazan u finansijskom izvješću na poziciji tekućih potpora, što je imalo za posljedicu veće iskazivanje prihoda u navedenom iznosu (točka 3.3. Izvješća);
5. Za isplaćena dodatna primanja djelatnicima za rad u komisijama, kao i za isplate temeljem ugovora o djelu u ukupnom iznosu od 74.258 KM nije obračunat niti plaćen porez, sukladno zakonskim propisima, što je uticalo na manje iskazivanje rashoda i izdataka Općine za 2008. godinu (točka 3.4.1. i 3.4.2. Izvješća);
6. Temeljem odluka načelnika vršene su isplate tekućih i kapitalnih transfera u ukupnom iznosu od 232.936 KM iz tekuće pričuve, što je više u odnosu na plan (80.000 KM) za 152.936 KM i u odnosu na dozvoljeni iznos (126.483 KM), za 106.453 KM, koliko je Općina mogla izdvojiti sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, (točke 3.4.3. i 3.4.4. Izvješća);
7. Izvršen je obračun amortizacije na sredstva u pripremi u iznosu od 125.146 KM, iako je MRS-16 regulirano da pravna osoba započinje obračun amortizacije stalnih sredstava kada su ona raspoloživa za uporabu, što je uticalo na neosnovano iskazivanje stalnih sredstava i izvora sredstava u knjigovodstvenim evidencijama (točka 3.6. Izvješća);
8. Zbog nepravilnog knjigovodstvenog evidentiranja otplate dugoročnih kredita, otplate kredita za 2008. godinu su teretile troškove u iznosu od 55.261 KM, umjesto povrata pozajmljenih sredstava, zbog čega su rashodi i izdaci u finansijskom izvješću više iskazani za navedeni iznos (točka 3.8. Izvješća).

Mišljenje

Po našem mišljenju, za efekte koje na finansijska izvješća mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijska izvješća Općine Odžak, po svim bitnim pitanjima ne prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obveza na dan 31.12.2008. godine, rezultate poslovanja i izvršenja proračuna, za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja tj. Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

Finansijsko poslovanje Općine Odžak u tijeku 2008. godine, nije bilo, u svim materijalno značajnim aspektima, usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo: 10.07.2009. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

1	UVOD	1
2	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	2
2.1	Rezime	2
3	NALAZI I PREPORUKE	4
3.1	Sustav internih kontrola	4
3.2	Proračun Općine za 2008. godinu	5
3.3	Prihodi i primici.....	6
3.4	Rashodi	8
3.4.1	Bruto plaće i naknade uposlenih	8
3.4.2	Izdaci za materijal i usluge	9
3.4.3	Tekući transferi (grantovi).....	11
3.4.4	Kapitalni transferi (grantovi)	12
3.5	Nabave	12
3.6	Stalna sredstva	13
3.7	Kratkoročna potraživanja	14
3.8	Dugoročni krediti.....	14
3.9	Sudski sporovi	15
4	KOMENTAR:	16
	PRILOG BR. 1	1
	Izvršenje budžeta/proračuna Općine Odžak za 2008. godinu	1

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA
OPĆINE ODŽAK
za 2008. godinu

1 UVOD

Općina Odžak (u daljem tekstu: Općina) je jedinica lokalne samouprave uspostavljena zakonom, sa nadležnostima utvrđenim Ustavom Federacije BiH, Ustavom Posavske Županije/Kantona, Zakonom o načelima lokalne samouprave u Federaciji BiH i Statutom Općine Odžak. Općina samostalno odlučuje o poslovima iz svog samoupravnog djelokruga i podliježe samo nadzoru ustavnosti i zakonitosti ovlaštenih državnih tijela.

Općina, kao jedinica lokalne samouprave prema Zakonu o načelima lokalne samouprave, obavlja poslove kojima se izravno ostvaruju potrebe građana, poduzima sve korake u cilju osiguranja i zaštite ljudskih prava i sloboda sukladno Ustavu, donosi proračun Općine, donosi programe i planove razvoja Općine i stvaranje uvjeta za gospodarski razvoj i zapošljavanje, donosi prostorne, urbanističke i provedbene planove, uključujući i zoniranje, utvrđuje i vodi politiku raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem, utvrđuje politiku korištenja i utvrđivanja visine naknada za korištenje javnih dobara, utvrđuje politiku upravljanja i raspolaganja imovinom općine, donosi propise o porezima, naknadama, doprinosima i pristojbama iz općinske nadležnosti, uspostavlja i vrši inspekcijski nadzor nad izvršavanjem propisa iz nadležnosti Općine, osigurava uspostavljanje premjera i katastra, uređuje lokalni promet, osigurava uređenje naselja, kvaliteta stanovanja i komunalnih objekata, uspostavlja ustrojstvo mjesne samouprave, poduzima mjere za osiguranje javnog reda i mira, osigurava uvjete rada lokalnih radio i TV postaja sukladno zakonu, utvrđuje politiku predškolskog obrazovanja, unapređenje mreže ustanova, te upravljanje i financiranje javnih ustanova predškolskog obrazovanja, osniva, upravlja, financira i unapređuje ustanove osnovnog obrazovanja i druge poslove utvrđene Zakonom o načelima lokalne samouprave, kao i poslove prenesene zakonom iz djelokruga županije/kantona i federacije.

Radom Općinskog organa uprave rukovodi Općinski načelnik, kao organ izvršne vlasti sukladno Zakonu o načelima lokalne samouprave i Statutom Općine, dok je organ odlučivanja Općinsko vijeće, koje ima 25 vijećnika koji su, kao i načelnik, izabrani neposredno na višestranačkim lokalnim izborima na period od 4 godine.

U cilju obavljanja poslova i zadatka iz svoje nadležnosti, u Općini je, sukladno Odluci o utemeljenju općinskih organa-službi za upravu u općini Odžak i Pravilniku o unutarnjoj organizaciji općinskih organa uprave općine Odžak, utemeljeno 5 općinskih službi: Služba za nabavku i zaštitu sredstava i resursa, Služba civilne zaštite i civilnih poslova, Služba za gospodarstvo i lokalni ekonomski razvoj, Služba za prostorno uređenje i katastar nekretnina i Služba za komunikacije. U okviru službi su formirani odsjeci i to: Odsjek za općinske resurse u Službi za nabavku i zaštitu sredstava i resursa, Odsjek za zaštitu civila u Službi civilne zaštite i civilnih poslova, Odsjek za katastar u Službu za prostorno uređenje i katastar nekretnina i Odsjek za rad sa strankama u Službi za komunikacije.

Prema Pravilniku o unutarnjoj organizaciji upravnih odjela Općine sistematizirano je 55 radnih mjesta, koliko je bilo i uposlenih na dan 31.12.2008. godine u Općinskoj administraciji (sa načelnikom Općine).

Općina Odžak se nalazi u Posavskoj Županiji/Kantonu, sa površinom od 171,4 km² i ima oko 23.220 stanovnika. Mjesna samouprava ostvaruje se u mjesnoj zajednici kao obaveznom obliku mjesne samouprave koju osniva Općinsko vijeće. Područje Općine Odžak obuhvata 22 mjesne zajednice.

Sjedište Općine je u Odžaku u ulici Trg br.1.

2 PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Općine Odžak za 2008. godinu, pravilnost i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije financijskih izvješća je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o financijskim izvješćima koji su predmet revizije, tj. da li financijska izvješća, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju financijsko i materijalno stanje Općine na dan 31.12.2008. godine, izvršenje Proračuna Općine za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su financijska izvješća sačinjena sukladno posebnim propisima o računovodstvu i financijskom izvješćivanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena sukladno internim planskim dokumentima revizije, u srpnju 2009. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2.1 Rezime

Izvršenom revizijom poslovanja Općine za 2008. godinu konstatirali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

Izvršiti usuglašavanje Statuta Općine sa Zakonom o načelima lokalne samouprave,

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji izvršiti racionalizaciju i preraspodjelu poslova i zadataka u službama, kojom će se osigurati grupiranje istovrsnih poslova, u cilju efikasnog obavljanja istih,

Donijeti sve procedure sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika, te donijeti Pravilnik o internim kontrolama, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i navedenim Smjernicama, kako bi se uskladilo poslovanje sa zakonskim propisima, te ujedno smanjili rizici od namjernih i nenamjernih grešaka,

Osigurati da se procedura izrade i donošenja Dokumenta okvirnog proračuna vrši u roku utvrđenom Zakonom o proračunima u FBiH,

U cilju pravovremenog podnošenja financijskih izvješća, sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH, osigurati propratni akt koji će biti protokoliran u knjizi protokola,

Otvoriti depozitni račun kod poslovne banke na koji će se vršiti uplata poreznih i neporeznih prihoda Općine, te osigurati vođenje depozitne blagajne isključivo za uplatu vlastitih prihoda, kao i svakodnevni prijenos uplaćenih sredstava sa depozitne blagajne na depozitni račun Općine sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i Pravilniku Općine o vlastitim prihodima, načinu i rokovima raspodjele,

Osigurati kontinuirani nadzor nad naplatom općinskih naknada te poduzeti zakonom dozvoljene radnje u cilju poboljšanja naplate neporeznih prihoda Općine.

Dosljedno provoditi Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH u dijelu knjigovodstvenog evidentiranja kapitalnih primitaka.

Donijeti Pravilnik o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika Općine sukladno Zakonu o državnoj službi, te obračune i isplate plaća i naknada vršiti sukladno zakonskim propisima i donesenom Pravilniku, uz prethodno sačinjene i potpisane evidencijske liste o nazočnosti na poslu,

Dosljedno poštivati Zakon o proračunima u FBiH u dijelu korištenja odobrenih sredstava za plaće i naknade uposlenih, kao i izdatke za materijal i usluge samo do visine utvrđene u njegovom Posebnom djelu.

Osigurati pravdanje putnih naloga u rokovima utvrđenim Pravilnikom o putnim troškovima, te osigurati pravilno knjigovodstveno evidentiranje putnih naloga sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH,

Donijeti normative potrošnje goriva po vozilima, kao i Pravilnik o poklonima i reprezentaciji, kojim će se osigurati efikasan sustav internih kontrola u dijelu trošenju sredstava na navedenim pozicijama, sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika,

Osigurati dosljedno poštivanje usvojene procedure korištenja telefona u dijelu refundiranja od uposlenika prekoračenih iznosa na računima za telefon u odnosu na odobrene.

Osigurati poštivanje zakonskih propisa u dijelu stvaranja i plaćanja obveza za porez temeljem dodatnih isplata uposlenicima, kao i zaključenih ugovora o djelu sa fizičkim osobama.

Trošenje sredstava Tekuće pričuve vršiti u iznosu utvrđenom u Proračunu Općine, a što je obveza sukladno Zakonu o proračunima u FBiH,

Dosljedno poštivati Odluku o kriterijima, načinu i postupku raspodjele sredstava nevladinim organizacijama u dijelu dostavljanja izvješća od korisnika proračunskih sredstava sa pozicije tekućih transfera, kao i kontrole namjenskog trošenja odobrenih sredstava na bazi podnijetih izvješća,

Osigurati pravilno knjigovodstveno evidentiranje tekuće pričuve na pozicijama na kojim su odobrene iste, kao i pravilno knjigovodstveno evidentiranje pojedinih vrsta tekućih transfera sukladno utvrđenim bilančnim pozicijama.

Osigurati poštivanje Smjernica za računovodstvene politike za Proračun i proračunske korisnike Općine, u dijelu dostavljanja financijskih izvješća od korisnika proračunskih sredstava, kao i kontrole namjenskog korištenja odobrenih sredstava sa pozicije kapitalnih transfera.

Sukladno Smjernicama za jačanje i uspostavu internih kontrola kod proračunskih korisnika, donijeti Pravilnik o nabavama roba, usluga i ustupanju radova,

Dosljedno poštovati Zakon o javnim nabavama kod provođenja procedura nabave roba, usluga i ustupanju radova.

Poduzeti aktivnosti na knjigovodstvenom evidentiranju imovine na kojoj Općina ima pravo raspolaganja, a za koju je procjenu izvršila Komisija za procjenu vrijednosti nekretnina Općine,

Osigurati vođenje pomoćne knjige stalnih sredstava i sitnog inventara, sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH,

Osigurati provođenje sveobuhvatnog popisa imovine Općine, što podrazumijeva i popis sitnog inventara, sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH,

Osigurati pravilan obračun amortizacije za stalna sredstva koja su stavljena u upotrebu na temelju valjane dokumentacije, kao i pravilno knjigovodstveno evidentiranje efekata obračuna amortizacije u poslovnim knjigama Općine sukladno MRS-16 i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Osigurati knjigovodstveno evidentiranje i praćenje naplate potraživanja temeljem vlastitih prihoda od naknada, pristojbi i pružanja javnih usluga sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH,

Dosljedno se pridržavati Zakona o proračunima u FBiH u dijelu doznačavanja sredstava proračunskim korisnicima do visine utvrđene u proračunu Općine u njegovom posebnom dijelu.

U cilju istinitog i fer iskazivanja podataka u financijskim izvješćima, osigurati dosljednu primjenu Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH, kod knjigovodstvenog evidentiranja dugoročnih kredita.

Osigurati knjigovodstveno evidentiranje svih potencijalnih obveza na vanbilančnoj evidenciji, pratiti mogući ishod sudskih sporova kao i prezentiranje istih u računovodstvenim zabilješkama i na pomoćnim obrascima sukladno Pravilniku o financijskom izvještavanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

3 NALAZI I PREPORUKE

3.1 Sustav internih kontrola¹

Izvršena je procjena funkcioniranja sustava internih kontrola u Općini Odžak, kako bi se uvjerali da li su uspostavljene interne kontrole, da li osiguravaju potpunu primjenu i usklađenost sa zakonskim propisima, točnu i potpunu računovodstvenu evidenciju, kao i ekonomično, efikasno i efektivno trošenje javnih sredstava.

Donošenjem Zakona o načelima lokalne samouprave u FBiH u kolovozu 2006. godine, sve jedinice lokalne samouprave na teritoriji Federacije BiH su bile u obvezi uskladiti svoje Statute sa odredbama navedenog Zakona u roku od 12 mjeseci. Uvidom u dokumentaciju smo konstatareli da Općina nije uskladila Statut sa navedenim Zakonom iako je bila u obvezi.

Odlukom o utemeljenju općinskih organa-službi za upravu u Općini su utemeljene općinske službe za upravu, putem kojih Općinski načelnik osigurava vršenje upravnih i stručnih poslova lokalne samouprave, a u okviru prava i obveza općine Odžak.

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji općinskih organa uprave Općine, kao dio sustava internih kontrola, su sistematizirana radna mjesta sa nazivom i rasporedom poslova po organizacijskim jedinicama i opisom poslova za svakog uposlenika u pet službi i 4 odsjeka u okviru ovih službi, uvjetima za vršenje poslova po radnim mjestima, ovlastima i odgovornostima državnih službenika i namještenika i potrebnim brojem izvršitelja. Ovim Pravilnikom je sistematizirano 55 radnih mjesta koja su na dan 31.12.2008. godine su bila popunjena u potpunosti. Uvidom u navedeni Pravilnik konstatareno je da isti nije usuglašen sa Zakonom o organizaciji organa uprave u FBiH u dijelu rukovođenja općinskim organima uprave, jer je Zakonom propisano da radom općinske službe neposredno rukovodi pomoćnik općinskog načelnika, dok je Pravilnikom Općine propisano da Općinskim službama rukovode načelnici službi. Istovremeno smo konstatareli da je u Pravilniku navedeno da se unutarnje organizacione jedinice formiraju tako da su nadležne za iste i slične poslove, što se ne može potvrditi imajući u vidu da je istim regulirano da se u Službi za nabavku i zaštitu sredstava i resursa, obavljaju poslovi koji po svojoj prirodi nisu isti niti slični a odnose se na rješavanje uzurpacija društvenog zemljišta, eksproprijacije, komasacije, arondacije, preuzimanja i dodjele neizgrađenog građevinskog zemljišta, povrata privatne imovine koja je bila proglašena napuštenom, pravne poslove vezane za povrat društvenih stanova koji su proglašeni napuštenim, upravljanje imovinom u vlasništvu općine, upravljanje općinskim ljudskim resursima, poslovi koji se odnose na Općinski proračun, materijalno-financijske i računovodstvene poslove, opće financije, sustav financiranja javnih potreba u Općini, održavanje vozila i prijevoz službenika, održavanje čistoće i drugi poslovi navedeni u Pravilniku. Po našem mišljenju bilo bi neophodno razdvojiti imovinsko-pravne poslove, računovodstvene poslove i proračun, kao i poslove upravljanja ljudskim resursima, te izvršiti preraspodjelu poslova u službama koja će osigurati efikasniji rad uposlenih i ravnomjerniju raspodjelu poslova i zadataka prema stupnju stručne sprema u okviru postojećeg broja uposlenika.

Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika, koje je donio Federalni ministar financija, proračunski korisnici na svim razinama su bili u obvezi donijeti procedure navedene u Smjernicama, a rukovoditelj proračunskog korisnika poduzeti mjere za donošenje svih pisanih procedura. Uvidom u dokumentaciju je utvrđeno da Općina nema Pravilnik o internim kontrolama, iako je i Zakonom o proračunima u FBiH propisano da proračunski korisnici imaju obvezu urediti sustav interne kontrole i donijeti Pravilnik o internim kontrolama, kojim bi se osiguralo da su resursi korišteni sukladno postavljenim ciljevima, te da su zaštićeni od gubitaka, prijevare ili lošeg upravljanja i da su na raspolaganju pravovremene informacije koje se koriste pri izvješćivanju, podršci i donošenju odluka. Općina osim Pravilnika o unutarnjoj organizaciji, Poslovnika o radu Općinskog vijeća, Smjernica za računovodstvene politike za

---

¹ Interne kontrole podrazumijevaju organizaciju, politike i procedure koje proračunski korisnici uvode da bi se osiguralo izvršavanje poslova koji su im zakonom i drugim propisima dati u nadležnost, da su resursi korišteni sukladno postavljenim ciljevima, da su programi i planovi za izvršavanje poslova zaštićeni od prijevare, gubitaka i lošeg upravljanja, da su na raspolaganju pouzdane i blagovremene informacije koje se koriste pri izvješćivanju, podršci i donošenju odluka. Isto tako putem interne kontrole omogućava se i otkrivanje greške ili prijevare (Službene novine FBiH broj 19/2005)

Proračun i proračunske korisnike i Odluke o korištenju službenih telefona i mobitela, nije donijela niti jedan pisani akt propisan Smjernicama.

Zbog navedenog, u Općini nije uspostavljeno povoljno kontrolno okruženje, koje je pretpostavka uspješnog funkcioniranja sustava internih kontrola, jer menadžment nije uspostavio adekvatne kontrolne postupke.

Pored navedenog smo utvrdili da se u svim slučajevima ne provode dosljedno procedure vezane za funkcioniranje sustava internih kontrola, što je imalo za posljedicu određene propuste u provođenju kontrolnih aktivnosti, u dijelu vršenja nadzora nad praćenjem izvršenja Proračuna Općine za 2008. godinu (točka 3.2.), praćenjem ostvarenja neporeznih prihoda (točka 3.3.), prekoračenja planiranog iznosa bruto plaća i naknada uposlenih (točka 3.4.1.), kao i izdataka za materijal i usluge (točka 3.4.2.), evidentiranja i trošenja sredstava tekuće pričuve (točke 3.4.3. i 3.4.4.), obračuna amortizacije stalnih sredstava (točka 3.6.), evidentiranja i praćenja naplate potraživanja (točka 3.7.), knjigovodstvenog evidentiranja dugoročnih kredita (točka 3.8.), te knjigovodstvenog evidentiranja potencijalnih obveza na izvan bilančnoj evidenciji po sudskim sporovima (točka 3.9.).

Izvršiti usuglašavanje Statuta Općine sa Zakonom o načelima lokalne samouprave,

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji izvršiti racionalizaciju i preraspodjelu poslova i zadataka u službama, kojom će se osigurati grupiranje istovrsnih poslova, u cilju efikasnog obavljanja istih,

Donijeti sve procedure sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika, te donijeti Pravilnik o internim kontrolama, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i navedenih Smjernicama, kako bi se uskladilo poslovanje sa zakonskim propisima, te ujedno smanjili rizici od namjernih i nenamjernih grešaka.

3.2 Proračun Općine za 2008. godinu

Općinsko vijeće je dana 28.12.2007. godine donijelo Odluku o usvajanju Proračuna Općine za 2008. godinu. Istog dana Općinsko vijeće je donijelo Odluku o izvršavanju Proračuna Općine za 2008. godinu. Proračunom Općine za 2008. godinu su planirani uravnoteženi prihodi i rashodi u iznosu od 3.792.919 KM. U obrazloženju uz Proračun je navedeno da je procjena prihoda za 2008. godinu rađena na temelju projekcije prihoda kantona/županija i općina za period 2008-2010. godine, ostvarenja proračunskih prihoda Općine za 9 mjeseci 2007. godine, te projekcije županijskih i općinskih prihoda koji se očekuju za financiranje potrošnje u tijeku srednjoročnog perioda, prema Dokumentu okvirnog proračuna Županije Posavske za period 2008-2010. godina. Dana 30.05.2007. godine Općinsko vijeće je donijelo Operativni proračunski kalendar za izradu i donošenje Proračuna za 2008. godinu i financijskog plana za period 2008.-2010. godine.

U postupku izrade Proračuna Općine za 2008. godinu nisu u potpunosti poštovane odredbe Zakona o proračunima u FBiH, jer Dokument okvirnog proračuna Općine za period 2008-2010 nije sačinjen niti u roku propisanom Zakonom o proračunima u FBiH, koji je regulirao da se isti donese do 30.06. tekuće godine i služi kao temelj za upravljanje proračunom i izradu proračuna za narednu godinu. Uvidom u dokumentaciju je konstatirano da je Dokument okvirnog proračuna sastavni dio Proračuna Općine za 2008. godinu u njegovom Posebnom dijelu i kao takav je usvojen na Općinskom vijeću.

Dana 23.12.2009. godine Općinsko vijeće je donijelo Odluku o izmjenama i dopunama Proračuna Općine za 2008. godinu, kojim su ukupno planirani prihodi i primici uvećani za 885.081 KM ili za 24%, sa obrazloženjem da su, u toku 2008. godine, izvršene uplate sa županijske razine u iznosu od 560.290 KM, prihodi od prodaje zemljišta u iznosu od 73.469 KM, te očekivanja da će se iz federalnog Proračuna izvršiti uplate do 31.12.2008. godine za realizaciju kapitalnih projekata u ovoj Općini u iznosu od 387.000 KM za koje je načelnik zaključio ugovore sa višim razinama vlasti (Federalno ministarstvo za prostorno uređenje-176.000 KM, Federalno ministarstvo razvoja i poduzetništva-120.000 KM, Federalno ministarstvo poljoprivrede-11.000 KM, Federalno ministarstvo raseljenih i izbjeglih osoba-80.000 KM), te ostatak duga po Odluci Vlade FBiH o rasporedu dijela sredstava „Transfer nižim razinama vlasti“ utvrđenih Proračunom FBiH za 2008. godinu u iznosu od 25.000 KM. Do 31.12.2008. godine nisu izvršene uplate iz federalnog Proračuna.

Uvidom u dokumentaciju je konstatirano da Općinsko vijeće, do momenta obavljanja revizije finansijskih izvješća Općine, nije stavilo na dnevni red Izvješće o izvršenju Proračuna za 2008. godinu, iako je prema izjavi odgovorne osobe isto dostavljeno u ožujku 2009. godine. Ovu izjavu ne možemo potvrditi jer nam nije dostavljen dopis kojim se potvrđuje da je Izvješće dostavljeno Općinskom vijeću.

Uvidom u proceduru dostavljanja kvartalnih izvješća Ministarstvu financija Posavske županije, konstatirali smo da se uz kvartalna izvješća ne sačinjavaju propratni akti, niti ima potvrda da su isti dostavljeni, s obzirom da se, prema izjavi odgovorne osobe, osobno predaju osobi koja prima iste u Ministarstvu financija Posavske županije. Iz navedenih razloga ne možemo potvrditi da se poštuje propisana procedura u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

Na osnovu Odluke o izvršavanju Proračuna za 2008. godinu korisnici proračunskih sredstava koji se financiraju kroz tekuće transfere, su bili u obavezi za svaki kvartal dostavljati izvješća o utrošku odobrenih sredstava i to najkasnije do 15.-tog u prvom narednom mjesecu slijedećeg kvartala, odnosno do datuma isplate prve naredne tranše odobrenih sredstava. U odluci je također regulirano da će Služba za nabavu, i zaštitu sredstava i resursa vršiti kontrolu (ne) namjenskog trošenja odobrenih sredstava na bazi podnesenih izvješća. Prema izjavi odgovorne osobe, korisnici nisu dostavljali kvartalna izvješća, niti je vršena kontrola trošenja sredstava, iako je bila obveza Općine, a sredstva su redovno doznačavana korisnicima u planiranim iznosima.

Uvidom u izvršenje proračuna Općine za 2008. godinu, konstatirano je da Općina nije u potpunosti pratila izvršenje proračuna sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, jer je na pojedinim pozicijama plaća i naknada, kao i izdataka za materijal i usluge konstatirano prekoračenje u ukupnom iznosu od 67.853 KM, iako je Rebalans plana donesen 23.12.2008. godine.

U finansijskom izvješću „Godišnji iskaz o izvršenju proračuna“ na poziciji kapitalnih izdataka je iskazano prekoračenje u odnosu na plan u iznosu od 509.870 KM ili za 261%, koje je nastalo iz razloga što u koloni plana, na poziciji izdataka za nabavu stalnih sredstava, nije iskazan planirani iznos od 923.866 KM.

Osigurati da se procedura izrade i donošenja Dokumenta okvirnog proračuna vrši u roku utvrđenom Zakonom o proračunima u FBiH,

U cilju pravovremenog podnošenja finansijskih izvješća, sukladno Pravilniku o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračun u FBiH, osigurati propratni akt koji će biti protokoliran u knjizi protokola,

Osigurati dosljedno poštivanje Zakona o proračunima u FBiH u dijelu korištenja sredstava samo do visine utvrđene u njegovom Posebnom djelu.

3.3 Prihodi i primici

Općina je u 2008. godini iskazala prihode i primitke u ukupnom iznosu 4.216.116 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 461.884 KM ili za 9,87%. U ukupnim prihodima, na prihode od poreza se odnosi 2.124.068 KM i isti su u odnosu na plan više ostvareni za 117.068 KM ili za 5,83%, neporezne prihode od 969.761 KM koji su u odnosu na plan manje ostvareni za 35.239 KM ili za 3,51% i tekuće potpore od ostalih razina vlasti u iznosu od 1.122.287 KM, koje su manje ostvarene u odnosu na plan za 543.713 KM ili za 22,63% iz razloga što nisu izvršene očekivane uplate od federalnog ministarstva financija, a što je obrazloženo u točki 3.2. Izvješća.

Prihodi od poreza – strukturu prihoda od poreza čine: prihodi od indirektnih poreza (1.465.818 KM), prihodi od poreza na plaće i radnu snagu (277.296 KM), prihodi od poreza na imovinu (95.051 KM), prihodi od poreza na dobit pojedinaca (61.526 KM) i porezi na dobra i usluge (67.054 KM). Raspodjela poreskih prihoda je utvrđena Zakonom o pripadnosti javnih prihoda FBiH i Županije Posavske.

Neporezni prihodi se sastoje od prihoda od poduzetničke aktivnosti i imovine u iznosu od 282.537 KM, naknade i pristojbe od pružanja javnih usluga u iznosu od 593.224 KM i ostalih prihoda u iznosu od 94.000 KM.

Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine se odnose na prihode od zemljišne rente i iznajmljivanja poslovnih prostora u iznosu od 253.949 KM i prihode od prodaje zemljišta u iznosu od 28.588 KM.

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je Općina, temeljem federalnog i županijskog Zakona o poljoprivrednom zemljištu i Odluke općinskog vijeća o dodjeli u zakup poljoprivrednog zemljišta putem javnog nadmetanja, provela proceduru izbora ponuđača koji su iskazali interes za zakup poljoprivrednog zemljišta. Prema Informaciji o dodjeli poljoprivrednog zemljišta, Povjerenstvo je izvršilo bodovanje svih ponuda shodno Pravilniku o načinu i uvjetima o davanju u zakup poljoprivrednog zemljišta prikupljanjem pisanih ponuda, izvršilo terenski uvidaj u posjedovanje stočnog fonda i poljoprivredne mehanizacije svakog ponuđača, te sačinilo spisak tenderskih pobjednika na natječaju. Na temelju istog, uz prethodnu suglasnost Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Županije Posavske, načelnik Općine je u ime Općine kao zakupodavatelja, u 2008. godini zaključio ugovore sa zakupoprimatejima o zakupu poljoprivrednog zemljišta na vremenski period od pet godina. Ugovorom je regulirano da je zakupoprimateelj obvezan plaćati godišnju zakupninu za jednu godinu od kojih prva dospijeva u trenutku potpisivanja ugovora i u istu je uračunat i uplaćen depozit, a ostale godišnje zakupnine zakupoprimateelj je dužan uplatiti u dva jednaka obroka od kojih prvi dospijeva 01.08., a drugi do 31.12. tekuće godine. Uvidom u dokumentaciju je utvrđeno da su se na ovoj poziciji evidentirali prihodi od uplaćene zakupnine za fiskalnu godinu, ne stvarajući potraživanja temeljem zaključenih ugovora.

U navedenim приходима су такођер садржани и приходи од изнајмљивања пословних простора остварени temeljem zaključenih ugovora o zakupu poslovnog prostora u iznosu od 13.259 KM. Uvidom u dokumentaciju smo konstatairali da se u knjigovodstvu evidentiraju prihodi nakon izvršene uplate zakupnine, bez prethodnog stvaranja potraživanja temeljem zaključenih ugovora i ispostavljenih računa.

Prihodi od prodaje zemljišta su realizirani u iznosu od 28.588 KM i najvećim dijelom se odnose na prihode od naknade za ustupljeno neizgrađeno gradsko zemljište u iznosu od 23.310 KM i naknade za privredne pogodnosti (rentu) u iznosu od 3.220 KM, koje je uplatilo JP „Komunalac“ Odžak na temelju Odluke Općinskog vijeća. Smatramo da su se navedene naknade trebale knjigovodstveno evidentirati kao kapitalni primici, što znači da je prihod više iskazan za navedeni iznos.

Naknade i pristojbe od pružanja javnih usluga – u ovim приходима су садржане опćинске административне пристојбе у износу од 260.122 KM, опćинске комуналне таксе у износу од 98.525 KM, накнаде од коришћења јавних површина у износу од 9.683 KM, допринос за јавну расвјету у износу од 146.052 KM, те накнаде за употребу цеста за возила од грађана и правних особа у износу од 78.841 KM.

Uvidom u Odluku Općinskog vijeća, konstatairano je da se административне пристојбе уплаћују у Опćинској шалтер сали готовински или на опćински рачун по тарифи опćинских административних пристојби.

Pravilnikom o vlastitim приходима, načinu i rokovima raspodjele, koji je donio načelnik u 2008. godini, je regulirano da se pod vlastitim приходима u smislu одредба navedenog Pravilnika podrazumijevaju prihodi od zakupa poslovnih простора, prihodi od zakupa neizgrađenog građevinskog zemljišta i korišćenja javnih површина i prihodi od naknada, pristojbi i prihodi od pružanja javnih usluga. Navedenim Pravilnikom je regulirano da se vlastiti prihodi uplaćuju bezgotovinski na depozitni račun Općine, uplatom u korist depozitnog računa proračuna, na osnovi prethodno ispostavljenog računa i provedene procedure dodjele (Rješenje nadležne službe, Ugovor o zakupu). Uvidom u dokumentaciju je konstatairano da Općina nema otvoren depozitni račun i da se i porezni i neporezni prihodi uplaćuju na transakcijski račun putem kojeg se врши редовно пословање Опćине. Navedenim Pravilnikom je такођер regulirano da se готовинске уплате s osnove prihoda od pružanja usluga грађанима евидентирају и уплаћују на депозитни рачун отворен код пословне банке најкасније сlijедећи дан по пријему уплате. Uvidom u dokumentaciju je utvrđeno da se готовинске уплате u blagajnu не уплаћују на рачун Опćине, тј. не врши се полог пазара на рачун, а што је обвеза сукладно Закону о финансијском пословању, којим је регулирано да правна особа има обвезу да примљени новач у готову по било којој основи уплати истог дана на свој рачун, а најкасније наредног дана. Sredstva u blagajni se троше за текуће пословање Опćине.

Na temelju prezentirane dokumentacije smo konstatairali da se не ispostavljaju računi по navedenoj основи, што је у супrotnosti са navedenim Pravilnikom.

Na poziciji vlastitih prihoda temeljem doprinosa za javnu rasvjetu iskazana su sredstva u iznosu od 146.052 KM. Navedene prihode Općina naplaćuje sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu Županije Posavske i Odluci Općinskog vijeća o utvrđivanju naknade za korišćenje i održavanje javne rasvjete. Sukladno Odluci, naknadu za financiranje javne rasvjete na području Općine, obvezna su plaćati sva домаćинства, те физичке и правне особе, који су регистrirани као потрошачи електричне енергије. Naknada se

plaća paušalno u visini 3 KM za domaćinstva i 10 KM za pravne i fizičke osobe na račun Općine. Iz navedenih sredstava se plaćaju računi za utrošak električne energije i održavanje postojeće javne rasvjete na području Općine. Uvidom u informaciju Službe za nabavku i zaštitu sredstava i resursa o stanju naplate javne rasvjete, konstatirano je da postoje dugovanja u iznosu od 711.940 KM, od čega su dugovanja od domaćinstava 574.729 KM. Navedena potraživanja se ne vode u knjigovodstvu, već samo naplaćeni prihodi temeljem istog.

Tekuće potpore od ostalih razina vlasti-Na ovoj poziciji su iskazane tekuće potpore u iznosu od 1.122.287 KM. Navedene potpore se odnose na primljene tekuće potpore od Županije Posavske u iznosu od 517.068 KM, tekuće potpore od Federacije BiH u iznosu od 450.000 KM i potpore od ostalih razina vlasti u iznosu od 155.219 KM.

Tekuće potpore od Županije Posavske se najvećim dijelom odnose na potpore za financiranje prijevoza učenika, zaštitu okoliša, prostorno uređenje, Tekuće potpore od Federacije BiH se najvećim dijelom odnose na doznaku u iznosu od 400.000 KM za nabavu kolektora za prečišćavanje vode, dok se potpore od ostalih razina vlasti odnose na potpore Fondacije za održivi razvitak „OdRaz“ i potpore Turističke zajednice Županije Posavske za obnovu Male vijećnice-Beledija u Odžaku u iznosu od 79.619 KM, kao i doznaku Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Županije Posavske za deratizaciju i dezinfekciju u iznosu od 75.600 KM.

Na temelju navedenog smo konstatirali da su u tekućim potporama sadržane i kapitalne potpore koje se odnose na doznaku za nabavu kolektora za prečišćavanje vode, kao i doznake za sanaciju male vijećnice-Beledije koje je knjigovodstveno trebalo evidentirati kao kapitalne doznake sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna FBiH, a imajući u vidu da su sredstva za ovu namjenu planirana na kapitalnim izdacima.

Otvoriti depozitni račun kod poslovne banke na koji će se vršiti uplata poreznih i neporeznih prihoda Općine, te osigurati vođenje depozitne blagajne isključivo za uplatu vlastitih prihoda, kao i svakodnevni prijenos uplaćenih sredstava sa depozitne blagajne na depozitni račun Općine sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i Pravilniku Općine o vlastitim prihodima, načinu i rokovima raspodjele,

Osigurati kontinuirani nadzor nad naplatom općinskih naknada te poduzeti zakonom dozvoljene radnje u cilju poboljšanja naplate neporeznih prihoda Općine.

Dosljedno provoditi Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH u dijelu knjigovodstvenog evidentiranja kapitalnih primitaka.

3.4 Rashodi

Rashodi i izdaci Općine za 2008. godinu su iskazani u ukupnom iznosu od 4.162.910 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 515.090 KM ili za 11,01%. U strukturi rashoda i izdataka na tekuće rashode se odnosi 3.327.092 KM, koji su u odnosu na plan manji za 98.004 KM ili za 2,84%, kapitalne izdatke 704.908 KM, koji su u odnosu na plan veći za 509.870 KM, jer u koloni plana nisu iskazani podaci o kapitalnim izdacima u iznosu od 923.866 KM, što je objašnjeno u točki 3.2. Izvješća.

U strukturi tekućih rashoda, izdaci za bruto plaće i naknade uposlenih u 2008. godini iznosili su 1.077.565 KM i manje su ostvareni u odnosu na plan za 13.035 KM ili za 1,20%, izdaci za materijal i usluge koji su realizirani u iznosu od 1.325.248 KM što je manje u odnosu na plan za 55.752 KM ili 4,04%, tekući transferi su iskazani u iznosu od 775.798 KM i u odnosu na plan su manji za 24.689 KM ili za 3,09% i izdaci za kamate koji su ostvareni u iznosu od 24.926 KM koji su u odnosu na plan manji za 8.074 KM ili za 24,47%.

3.4.1 Bruto plaće i naknade uposlenih

Bruto plaće uposlenih su ostvarene u iznosu od 776.536 KM i u odnosu na plan više su ostvarene za 8.536 KM ili za 1,11%. Uvidom u dokumentaciju je utvrđeno da Općina nije usvojila Pravilnik o plaćama i naknadama uposlenih, iako je u obvezi isti donijeti sukladno Zakonu o državnoj službi u FBiH. Obračun i isplata plaća uposlenih u Općini se vrši temeljem Odluke Općinskog vijeća o utvrđivanju platnih razreda i

visini koeficijenata za plaće državnih službenika i namještenika u Općini. Osnovica za plaću koja je tijekom 2008. godine iznosila 100 KM nije regulirana odlukom općinskog načelnika. Plaća općinskog načelnika i predsjedavajućeg OV-a se obračunavala i isplaćivala temeljem Odluke Općinskog vijeća o utvrđivanju koeficijenata za obračun plaće načelnika i Predsjednika Općinskog vijeća.

Uvidom u liste nazočnosti djelatnika na poslu konstatirali smo kako iste nisu ovjeravane od strane rukovoditelja službi, što ukazuje na slabost sustava internih kontrola u ovom segmentu.

Uvidom u dokumentaciju vezanu za obračun i isplatu plaća konstatirali smo nepravilnost kod obračuna plaće za jednog djelatnika, koja se odnosi na iskazivanje naknade za topli obrok i naknade za prijevoz u iznosu plaće, na koje su obračunati porezi i doprinosi, što je suprotno Zakonu o porezu na plaću i Zakonu o doprinosima na plaću. Na upit da nam se da obrazloženje navedenog, dano nam je obrazloženje, da je isto učinjeno iz razloga opterećenosti plaće uposlenika sa kreditima, koja je opterećena u većem iznosu od iznosa plaće. Isto je učinjeno bez pismenog odobrenja načelnika, te je za navedeno odgovoran uposlenik koji je neovlašteno izvršio uvećanje plaće.

Naknade uposlenih su ostvarene u iznosu od 241.053 KM i u odnosu na plan više su isplaćene za 3.053 KM.

Naknade za prijevoz se ne isplaćuju sukladno Uredbi o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće, jer nisu osigurani dokumenti sukladno navedenoj Uredbi, prema kojoj se isplata naknada za prijevoz vrši temeljem rješenja, kojeg donosi načelnik, a na temelju zahtjeva kojeg podnosi djelatnik, kao i priloženog dokaza o udaljenosti mjesta stanovanja od mjesta rada.

Naknade za privremeno obavljanje posla-Rješenjem načelnika, šef Odsjeka za rad sa strankama i odnose sa javnošću je određen da privremeno obavlja i poslove višeg samostalnog referenta za normativno pravne poslove u istoj Službi zbog nemogućnosti osiguranja odgovarajućeg kadra. Ovim rješenjem djelatniku je određena mjesečna naknada za obavljanje navedenih poslova u visini od 20% startne osnove tog radnog mjesta. Prilikom donošenja rješenja za navedenog djelatnika nije osigurano mišljenje Agencije za državnu službu sukladno Zakonu o državnoj službi.

U 2008. godini isplaćen je **regres** u iznosu od 27.000 KM. Uvidom u dokumentaciju je utvrđeno da je djelatnicima isplaćen regres za godišnji odmor linearno u iznosu od po 500 KM po uposleniku, za čiju isplatu nije donesena odluka od strane načelnika.

Naknade općinskim vijećnicima su ostvarene u iznosu od 57.000 KM. U 2008. godini su isplaćivane sukladno Odluci Općinskog vijeća, kojom je regulirano da se naknada isplaćuje u visini od 200 KM mjesečno, neovisno da li su vijećnici nazočni sjednicama Općinskog vijeća.

Proračunom Općine za 2008. godinu planirana su sredstva u iznosu od 25.000 KM na ime poreza na dodatna primanja uposlenih. Uvidom u dokumentaciju smo konstatirali da se nisu obračunavali porezi na dodatna primanja i da su isti realizirani samo u iznosu od 625 KM.

Donijeti Pravilnik o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika Općine sukladno Zakonu o državnoj službi, te obračune i isplate plaća i naknada vršiti sukladno zakonskim propisima i donesenim Pravilnikom, uz prethodno sačinjene i potpisane evidencijske liste o nazočnosti na poslu,

Dosljedno poštivati Zakon o proračunima u FBiH u dijelu korištenja odobrenih sredstava za plaće i naknade uposlenih samo do visine utvrđene u njegovom Posebnom djelu.

Izvršiti zakonsku obvezu obračuna i uplate poreza na dodatna primanja uposlenih.

3.4.2 Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal i usluge su ostvareni u iznosu od 1.325.247 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 55.375 KM. Iako su ovi izdaci manje ostvareni u ukupnom iznosu, evidentna su prekoračenja na slijedećim pozicijama: nabavka materijala u iznosu od 4.218 KM, izdaci za prijevoz i gorivo 16.175 KM, troškovi za reprezentacije 4.918 KM, izdaci za Komisiju za tehnički pregled 2.193 KM, druge komisije 6.531 KM, izdaci za stručno obrazovanje 328 KM, izdaci za javnu rasvjetu 15.602 KM, troškovi po osnovu ugovora o djelu 6.627 KM, što je u suprotnosti sa Zakonom o proračunima u FBiH. U Izvješću o financijskom poslovanju dano je samo djelomično pojašnjenje prekoračenja pojedinih pozicija.

Putni troškovi su ostvareni u iznosu od 24.244 KM. Iako navedeni troškovi nisu prekoračili planirani iznos, konstatirali smo nepravilnosti vezane za njihovo realizaciju. Putni nalozi se ne pravdaju na vrijeme,

sukladno Pravilniku o putnim troškovima, na nalogima nema svrhe putovanja, ne podnose se Izvješća o izvršenom službenom putu, na putnim nalogima nije navedena svrha službenog puta, a na analitičkoj kartici izdataka za putne troškove, ovi izdaci se ne vode pojedinačno po putnim nalogima već zbirno po blagajničkim dnevnicima, a nema ni pomoćne evidencije iz koje bi se moglo vidjeti koji djelatnik je bio na službenom putu, kada i u kom vremenskom periodu.

Uvidom u dokumentaciju smo utvrdili da je dana 20.02.2008. godine izvršena isplata u iznosu od 4.000 KM sa računa Općine na tekući račun djelatnice Općine, koja je evidentirana kao kratkoročna pozajmica za službeni put. Isplata nije potkrijepljena niti odlukom niti rješenjem načelnika Općine. Za ova sredstva nije izdan putni nalog, a sredstva nisu vraćena do momenta obavljanja revizije.

Iako Općina ima pisane procedure o načinu **korištenja službenih vozila**, interne kontrole u ovom segmentu ne funkcioniraju, jer se ne sačinjavaju izvješća o potrošnji goriva i maziva po automobilu. Nisu propisani normativi potrošnje goriva za automobile, a ne vode se ni putni nalozi, odnosno dnevna evidencija o kilometraži i potrošnji. Uvidom u knjigu putnih naloga konstatirali smo kako su za cijelu 2008. godinu ispunjena samo 2 putna naloga, koja nisu ispunjena na propisan način, jer se nije upisivala početna i krajnja kilometraža. Ovo sve upućuje da nije osigurana kvalitetna interna kontrola u načinu korištenju službenih vozila, kao i potrošnji goriva za službena vozila Općine.

Izdaci za ppt usluge i usluge telefona su iskazani u iznosu od 22.392 KM i isti su manje ostvareni u odnosu na plan za 24.000 KM. Uvidom u dokumentaciju smo konstatirali da su izdaci za PTT usluge i usluge telefona isplaćivani temeljem Odluke načelnika o korištenju službenih telefona i mobitela. Navedenom Odlukom je regulirano da se prekoračenje odobrenog iznosa refundira od djelatnika. Uvidom u račune mobilnih telefona, konstatirali smo da su evidentna prekoračenja odobrenih iznosa računa, koja se ne refundiraju od djelatnika, što je u suprotnosti sa donesenom Odlukom.

Izdaci za ugovorene i druge usluge koji su iskazani u iznosu od 1.035.821 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 36.179 KM, ali su evidentna prekoračenja na pojedinim stavkama ka što su: troškovi reprezentacije, naknade za rad Komisije za tehnički pregled, naknade za rad ostalih komisija, usluge stručnog obrazovanja i izdaci za javnu rasvjetu.

Izdaci za reprezentaciju su iskazani u iznosu od 69.918 KM i isti su veći u odnosu na plan za 4.918 KM. Općina nije usvojila procedure o poklonima i reprezentaciji. Izdaci se pravdaju neadekvatnom dokumentacijom, računima bez specifikacije o konzumiranju, kao i bez datuma na računima.

Izdaci za javnu rasvjetu su iskazani u iznosu od 205.603 KM što je u odnosu na plan više za 15.602. KM. Pored izdataka za javnu rasvjetu, na ovoj poziciji su iskazane i isplate naknada u iznosu od 2.180 KM jednom djelatniku u iznosu od 1.200 KM, kao i fizičkim osobama (2 osobe), za obavljanje poslova distribucije računa za javnu rasvjetu domaćinstvima, kao i pravnim i fizičkim osobama. Isplata naknade djelatniku je izvršena putem blagajne i za istu nije osigurana odluka niti rješenje načelnika. Isplata naknade djelatniku je također neosnovana, jer u opisu poslova, na koje je raspoređen ovaj djelatnik, navedeni su i poslovi distribucije računa za javnu rasvjetu. Navedene isplate, su izvršene preko blagajne bez odluke ili rješenja načelnika. Na ove isplate nije obračunat niti plaćen porez na dodatna primanja.

Izdaci za rad komisija su iskazani u ukupnom iznosu od 60.678 KM i odnose se na isplate Komisiji za tehnički prijem u iznosu od 16.193 KM koje su više isplaćene u odnosu na plan za 2.193 KM, Komisiji za procjenu vrijednosti nekretnina u iznosu od 9.954 KM i drugim komisijama (Komisija za evaluaciju ponuda na tenderima, Komisija za komasaciju zemljišta i dr.) u iznosu od 34.531 KM, koje su više isplaćene za 6.531 KM. Uvidom u dokumentaciju smo konstatirali da su isplate za rad komisija vršene temeljem rješenja o formiranju komisija, ali na iste se nije obračunavao niti uplaćivao porez na dodatna primanja. Također smo konstatirali da se sa članovima komisija koji nisu uposlenici Općine nije zaključivao ugovor o djelu. Naknade djelatnicima za rad u komisijama su evidentirane na pogrešnoj poziciji.

Izdaci za ugovore o djelu iskazani su u iznosu od 36.627 KM što je u odnosu na plan više za 6.627 KM. Uvidom u ugovore odabrane metodom slučajnog uzorka utvrdili smo da su u Općini zaključena dva ugovora o djelu sa bivšim uposlenicima koji su otišli u mirovinu na neodređeno vrijeme do raspisivanja natječaja za popunu radnih mjesta za poslove vođenja računovodstveno-knjigovodstvenih i blagajničkih poslova i Načelnika za upravno-stručne i druge poslove iz nadležnosti Službe civilne zaštite i civilnih poslova. Na temelju izjave odgovorne osobe natječaj za navedena radna mjesta nije raspisivan ni u 2008. ni u 2009. godini.

Sukladno navedenom, mišljenja smo da se za poslove koji su sistematizirani Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji, nisu mogli zaključiti ugovori o djelu, jer nemaju karakter istih, te je za iste trebalo raspisati natječaj, a do momenta zapošljavanja novih uposlenika zaključiti ugovor o privremenim i povremenim poslovima i to najduže do 6 mjeseci. Također smo konstatairali da na navedene isplate nije obračunat niti plaćen porez.

Dosljedno poštivati Zakon o proračunima u FBiH u dijelu korištenja odobrenih sredstava samo do visine utvrđene u njegovom Posebnom djelu,

Osigurati pravdanje putnih naloga u rokovima utvrđenim Pravilnikom o putnim troškovima, te osigurati pravilno knjigovodstveno evidentiranje putnih naloga sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH,

Donijeti normative potrošnje goriva po vozilima, kao i Pravilnik o poklonima i reprezentaciji, kojim će se osigurati efikasan sustav internih kontrola u dijelu trošenju sredstava na navedenim pozicijama, sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika,

Osigurati dosljedno poštivanje usvojene procedure korištenja telefona u dijelu refundiranja od uposlenika prekoračenih iznosa na računima za telefonu odnosu na odobrene.

Osigurati poštivanje zakonskih propisa u dijelu stvaranja i plaćanja obveza za porez temeljem dodatnih isplata uposlenicima, kao i zaključenih ugovora o djelu sa fizičkim osobama.

3.4.3 Tekući transferi (grantovi)

Općina je u 2008. godini u financijskom izvješću iskazala tekuće transfere (grantove) u iznosu od 775.798 KM i isti su u odnosu na plan manje ostvareni za 59.462 KM ili za 3,09%.

Uvidom u dokumentaciju je konstatairano da je Općinsko vijeće donijelo Odluku o kriterijima, načinu i postupku raspodjele sredstava nevladinim organizacijama, kojim je regulirano da se sredstva dodjeljuju na temelju javnog natječaja. Općina je u rujnu 2007. godine raspisala Javni poziv za financiranje projekata sredstvima iz proračuna Općine za 2008. godinu. Javnim pozivom je određeno da pravo prijave imaju udruženja, fondacije, javne ustanove čiji je osnivač Općina i javne ustanove osnovne škole sa područja Općine. Javnim pozivom su također regulirani uvjeti za korištenje sredstava, sadržaj projekta, kriteriji za ocjenjivanje, odabir projekta, rok za predaju, kao i broj aplikacija sa koliko se može aplicirati. Služba za komunikacije je sačinila prijedlog rasporeda sredstava za korisnike proračuna za 2008. godinu. Odlukom o kriterijima je regulirano da nevladine organizacije kojima su dodijeljena sredstva po javnom natječaju prilažu izvješće o realizaciji projekta, sa detaljnim opisom faza realizacije i detaljnim obrazloženje eventualnih odstupanja, uključujući i financijska izvješća, a ukoliko ne dostavi tražena izvješća ne može učestvovati u raspodjeli sredstava za godinu u kojoj se sredstva dodjeljuju.

Imajući u vidu da se nisu dostavljala izvješća od strane korisnika proračunskih sredstava nismo se uvjerali da su uspostavljeni mehanizmi za kontrolu trošenja doznačenih sredstava, te postoji rizik od nenamjenskog i neefikasnog trošenja sredstava izvan utvrđenih prioriteta.

Uvidom u knjigovodstveno evidentiranje tekućih transfera smo konstatairali određene nepravilnosti koje se odnose na:

- evidentiranje pozicije „Proračunska rezerva“, kao i „Pričuva MZ“, „Pričuva za sport“ i „Pričuva-udruuga građana“, iako ovakve pozicije u Kontnom planu za proračunske korisnike u FBiH ne postoje. „Tekuća pričuva“ se iskazuje u ukupnom iznosu u planu, a kod trošenja sredstava, prenosi se iznos utrošenih sredstava u plan pod stavkom rashoda za koju je ona i utrošena. Na navedenim pozicijama su iskazana utrošena sredstva tekuće pričuve u iznosu od 159.809 KM, iako je u Proračunu planirana tekuća pričuva u iznosu od 80.000 KM.
- Ostvarenje tekućih transfera u financijskom izvješću je manje iskazano za iznos od 75.649 KM u odnosu na iznos tekućih transfera iskazan u Analitičkoj bruto bilanci,
- U Analitičkoj bruto bilanci su svi tekući transferi evidentirani na poziciji ostalih grantova (614800), iako po svojoj prirodi pripadaju različitim vrstama tekućih grantova i kao takvi su se trebali knjigovodstveno evidentirati sukladno bilančnoj poziciji u financijskom izvješću i u Analitičkoj bruto bilanci,

Zbog navedenog ne možemo potvrditi da su izdaci za tekuće transfere istinito i fer iskazani u financijskom izvješću.

Trošenje sredstava Tekuće pričuve vršiti u iznosu utvrđenom u Proračunu Općine, a što je obveza sukladno Zakonu o proračunima u FBiH,

Dosljedno poštivati Odluku o kriterijima, načinu i postupku raspodjele sredstava nevladinim organizacijama u dijelu dostavljanja izvješća od korisnika sredstava sa pozicije tekućih transfera, kao i kontrole namjenskog trošenja odobrenih sredstava na bazi podnijetih izvješća,

Osigurati pravilno knjigovodstveno evidentiranje tekuće pričuve na pozicijama na kojim su odobrene iste, kao i pravilno knjigovodstveno evidentiranje pojedinih vrsta tekućih transfera sukladno utvrđenim bilančnim pozicijama.

3.4.4 Kapitalni transferi (grantovi)

Općina je u financijskim izvješćima iskazala kapitalne transfere u iznosu od 174.524 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 20.514 KM ili za 10,52%. U navedenom iznosu ostvarenih kapitalnih transfera, su sadržani kapitalni transferi mjesnim zajednicama u iznosu 55.800, grant Dragovoljnom vatrogasnom društvu u iznosu od 4.200 KM, grant Centru za kulturu u iznosu od 5.838 KM, grant Centru za socijalnu skrb starih i bolesnih u iznosu od 25.200 KM, te kapitalni grant proračunske pričuve u iznosu od 73.127 KM. Uvidom u dokumentaciju je konstatirano da je načelnik donosio odluke o rasporedu sredstava iz Proračuna za 2008. godinu za financiranje kapitalnih projekata na teret proračunske pozicije „Grant proračunske rezerve“. Napominjemo da je Općina u Proračunu planirala sredstva iz tekuće rezerve za 2008. godinu u iznosu od 80.000 KM i ista su utrošena i iskazana na poziciji tekućih transfera (grantova).

Istovremeno smo konstatirali da je Općina raspisala Javni poziv u rujnu 2007. godine, za podnošenje aplikacija za kapitalne investicije koje će se financirati iz Proračuna Općine za 2008. godinu. U Javnom pozivu su bili sadržani uvjeti za dodjelu sredstava. Rješenjem načelnika formiran je Odbor za rangiranje i odabir prijedloga građana, koja je izvršila vrednovanje predloženih kapitalni projekata od korisnika proračunskih sredstava i mjesnih zajednica iz Općine, te sačinila bodovnu rang listu predloženih kapitalnih projekata. Na temelju iste su planirana sredstva za kapitalne investicije u Proračunu Općine za 2008. godinu. Uvidom u dokumentaciju smo konstatirali da su korisnici proračunskih sredstava dostavljali izvješća Općini, ali se nismo uvjerali da su svi dostavljali financijska izvješća o utrošenim sredstvima, kao što je slučaj sa Centrom za kulturu koji je dostavio Izvješće o radu Centra u 2008. godini, bez financijskih pokazatelja.

Osigurati poštivanje Smjernica za računovodstvene politike za Proračun i proračunske korisnike, u dijelu dostavljanja financijskih izvješća od korisnika proračunskih sredstava, kao i kontrole namjenskog korištenja odobrenih sredstava sa pozicije kapitalnih transfera.

3.5 Nabave

Revizijom postupka javnih nabavki u Općini bile su obuhvaćene nabave koje su se provodile tijekom 2008. godine, odabrane metodom slučajnog uzorka a sa ciljem utvrđivanja da li se postupalo sukladno procedurama definiranim Zakonom o javnim nabavama BiH.

Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da Općina nema Pravilnik o nabavama roba i usluga, iako je bila u obvezi isti donijeti sukladno Smjernicama za jačanje i uspostavu internih kontrola kod proračunskih korisnika. Zbog navedenog Općina, kod nabava roba i usluga direktno primjenjuje Zakon o javnim nabavama BiH.

Metodom uzorka smo izvršili uvid u tekuće nabave roba i usluga. Od tekućih nabava izvršili smo uvid u izbor najpovoljnijih ponuđača za redovito i zimsko održavanje cesta u iznosu od 152.385 KM, redovito održavanje makadamskih cesta u iznosu od 20.475 KM, izvanredno održavanje poljoprivrednih cesta u iznosu od 50.076 KM, izvođenje dezinfekcije u vrijednosti od 29.785 KM, deratizacije u iznosu od 28.200 KM, nabava i ugradnja PVC stolarije u vrijednosti od 20.899 KM, čišćenja kanala na području Općine u iznosu od 50.000 KM, nabavu uredskog materijala u iznosu od 7.748 KM, te prijevoz učenika na području Općine u iznosu od 440.770 KM, od čega je 50% u iznosu od 217.000 KM plaćala Općina, a 50% Županija Posavska, što je regulirano ugovorom zaključenim sa Ministarstvo prometa Županije Posavske..

Također smo izvršili uvid u kapitalne nabave koje se odnose na rekonstrukciju i revitalizaciju vijećnice-Beledija u vrijednosti od 375.000 KM, i rekonstrukciju postrojenja otpadnih voda u vrijednosti od 478.972 KM.

Uvidom u dokumentaciju je konstatirano da je određene tekuće nabave kao što su deratizacija (20.900 KM), dezinsekcija (24.700 KM), prijevoz učenika (94.500 KM) financirala Županija Posavska. Također je konstatirano da su za određene kapitalne projekte osigurana sredstva od viših razina vlasti, kao što je revitalizacija vijećnice –Beledija za koju je dijelom osiguralo sredstva Federalno ministarstvo kulture i športa u iznosu od 49.619 KM, te rekonstrukcija postrojenja otpadnih voda (kolektor) za koju je osiguralo sredstva Federalno ministarstvo okoliša u iznosu od 400.000 KM.

Provedenom revizijom primjene procedura Zakona o javnim nabavama BiH, je konstatirano da je Ugovor o izvođenju radova na rekonstrukciji i revitalizaciji gradske vijećnice Beledija u Odžaku zaključen 28.05.2008. godine (Ug. br. 01-02-49-598) i isti je zaključen prije roka utvrđenog Zakonom o javnim nabavama, kojim je regulirano da se ugovori ne mogu zaključiti u periodu od 15 dana od datuma kada su ponuđači obaviješteni o rezultatu. Istovremeno je utvrđeno da radovi nisu okončani u ugovorenom roku od 75 dana, iako je ponuđač na ime roka za izvođenje radova ostvario maksimalne bodove sukladno kriterijima navedenim u tenderskom dokumentu. Ugovorom je također regulirano da se za svaki dan zakašnjenja, poslije predviđenog datuma završetka radova plaćaju penali u iznosu od 0,5% od ugovorene cijene, do maksimuma od 5% od ukupne cijene, u što se nismo uvjerali da su isti obračunavani. Na temelju zaključenog Aneksa ugovora od 19.09.2008. godine u vrijednosti od 50% (125.000 KM), ispostavljena je III Privremena situacija dana 29.10.2008. godine, što znači da radovi još uvijek nisu okončani, iako je u istom navedeno da će se radovi završiti u roku od 30 dana. Uvidom u Aneks ugovora br.188-2/08, utvrđeno je da je isti zaključen sa istim izvođačem nakon dostavljenog Poziva za dostavu ponude za dodatne radove, koji po našem mišljenju nije sačinjen sukladno članu 11.točka 4. pod d.1. Zakona o javnim nabavama.

Osim za navedenu nabavu, kao i konstataciju da Općina ni za jednu nabavu nije dostavljala izvješća o postupku dodjele ugovora Agenciji za javne nabave BiH, nisu nađene nepravilnosti u primjeni Zakona o javnim nabavama.

Dosljedno poštivati Zakon o javnim nabavama kod provođenja procedura nabave roba, usluga i ustupanju radova.

3.6 Stalna sredstva

Općina je na dan 31.12.2008. godine iskazala vrijednost stalnih sredstava u iznosu od 786.319 KM i ista se odnose na vrijednost zgrada u iznosu od 212.111 KM, opreme u iznosu od 73.390 KM, sredstva u pripremi u iznosu od 500.818 KM.

Temeljem Rješenja Općinskog načelnika iz 2000. godine imenovana je Komisija za procjenu vrijednosti nekretnina u prometu iz 2000. godine. U 2003. godini je razriješen predsjednik komisije i imenovan novi. U momentu obavljanja revizije su konačno završeni navedeni poslovi i Komisija je sačinila Zapisnik u kojem su evidentirane trenutne vrijednosti-procjene imovine Općine. Prema zapisniku ukupna procijenjena vrijednost imovine Općine iznosi 27.448.215 KM i ista obuhvata vrijednost zgrada, zemljišta šuma, putova, trgova i ulica, spomenika, škola, parkova i igrališta, groblja i dr. navedeno u Zapisniku. Navedena imovina nije uknjižena u poslovnim knjigama Općine.

Uvidom u dokumentaciju je utvrđeno da je Općina izvršila popis imovine i obveza na dan 31.12.2008. godine. Komisija za popis je formirana Odlukom načelnika. Sačinjene su popisne liste kao i Izvješće o popisu imovine i obveza. U popisnim listama je evidentirana oprema za rashod nabavne vrijednosti 13.654 KM, ispravke vrijednosti 9.383 KM i sadašnje vrijednosti 4.271 KM, ali se u Izvješću ne spominje rashod opreme. Timu za reviziju nije prezentirana Odluka o rashodu opreme, koja je na temelju popisne liste isknjižena iz poslovnih knjiga.

Evidentirana stalna sredstva u popisnim listama nemaju inventurne brojeve, jer Općina ne vodi pomoćnu knjigu stalnih sredstava iako je obvezna sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Općina nema programsko rješenje obračuna amortizacije stalnih sredstava, pa je ista obračunata ručno na popisnim listama. Istovremeno je konstatirano da je na popisnim listama obračunata amortizacija na sredstva u pripremi u iznosu od 125.146 KM, iako prema MRS-16 obračun amortizacije treba započeti kada

su stalna sredstva raspoloživa za upotrebu. Obračun amortizacije opreme u pripremi je proveden u poslovnim knjigama te je na ovaj način nerealno iskazano stanje stalnih sredstava i izvora sredstava.

Uvidom u Izvješće Komisije za popis imovine, novčanih sredstava, obveza i potraživanja, konstatirali smo da sitan inventar nije popisao, niti je to konstatirano u Izvješću. Konstatirano je da Općina ne vodi ni pomoćnu knjigu sitnog inventara, iako je obvezna sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Poduzeti aktivnosti na knjigovodstvenom evidentiranju imovine na kojoj Općina ima pravo raspolaganja, a za koju je procjenu izvršila Komisija za procjenu vrijednosti nekretnina Općine,

Osigurati vođenje pomoćne knjige stalnih sredstava i sitnog inventara, sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH,

Osigurati provođenje sveobuhvatnog popisa imovine Općine, što podrazumijeva i popis sitnog inventara, sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH,

Osigurati pravilan obračun amortizacije za stalna sredstva koja su stavljena u uporabu na temelju valjane dokumentacije, kao i pravilno knjigovodstveno evidentiranje efekata obračuna amortizacije u poslovnim knjigama Općine sukladno MRS-16 i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

3.7 Kratkoročna potraživanja

Na dan 31.12.2008. godine u financijskim izvješćima Općine su iskazana kratkoročna potraživanja u iznosu od 245.697 KM. U strukturi potraživanja na potraživanja od kupaca se odnosi 33.630 KM, a na ostala potraživanja 212.067 KM, koja se najvećim dijelom odnose na potraživanja za avans uplaćen firmi „GRADNJA INVEST 2“ u iznosu od 192.000 KM po ugovoru za radove na prečistaču otpadnih voda.

Na ovoj poziciji je također iskazan više uplaćen iznos od 6.500 KM Centru za socijalni rad, za koji će se umanjiti tekuće uplate iz 2009. godine, kao i akontacije za 2009. godinu date proračunskim korisnicima u iznosu od 4.050 KM. Mišljenja smo da su navedene isplate u suprotnosti sa Zakonom o proračunima u FBiH, jer je istim regulirano da proračunskim korisnicima nije dozvoljeno da stvaraju obveze, odnosno rashode ili opterećenja proračunskih pozicija, ako ti rashodi ili opterećenja proračunskih pozicija nisu odobreni u okviru iznosa alociranog za tog proračunskog korisnika.

Kao što je objašnjeno u točki 3.2. Izvješća, Općina knjigovodstveno ne evidentira potraživanja u glavnoj i pomoćnoj knjizi za vlastite prihode koji su naplaćeni u momentu nastanka potraživanja, niti stvara potraživanja za prihode koji će biti naplaćeni u budućem periodu, iako je Pravilnikom o vlastitim prihodima, načinu i rokovima raspodjele navedeno da se prihodi od naknada, pristojbi i prihodi od pružanja javnih usluga naplaćuju bezgotovinski, uplatom u korist depozitnog računa Općine, na osnovi prethodno ispostavljenog računa i provedene procedure dodjele (Rješenje nadležne službe, Ugovor o zakupu). Zbog navedenog su potraživanja iskazana manje za iznos ostvarenih prihoda od zemljišne rente i iznajmljivanja (282.537 KM), prihoda od naknada za privremeno korištenje javnih površina (9.683 KM), te prihoda od doprinosa za javnu rasvjetu (146.052 KM). Imajući u vidu da Općina ne primjenjuje Pravilnik o vlastitim prihodima, načinu i rokovima raspodjele, jer ne ispostavlja račune za stvorena potraživanja, konstatiramo da Općina nema uvida u praćenje i kontrolu naplate potraživanja.

Osigurati knjigovodstveno evidentiranje i praćenje naplate potraživanja temeljem vlastitih prihoda od naknada, pristojbi i pružanja javnih usluga sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH,

Dosljedno se pridržavati Zakona o proračunima u FBiH u dijelu doznačavanja sredstava proračunskim korisnicima do visine utvrđene u proračunu Općine u njegovom posebnom dijelu.

3.8 Dugoročni krediti

Na dan 31.12.2008. godine Općina je na poziciji dugoročnih kredita je iskazan iznos od 638.690 KM i isti predstavlja ostatak duga temeljem odobrenog kredita kod „Unicredit“ banke koji je odobren na period od 7 godina. Isti je iskorišten za asfaltiranje ulica u gradu u iznosu od 140.000 KM i 260.000 KM za izgradnju vodoopskrbnog sustava u Mjesnom odboru Prnjavor. Općina također otplaćuje kredit od „Invest“ banke

FBiH u iznosu od 333.106 \$ na rok od 35 godina sa otplatom u dva godišnja anuiteta. Uvidom u dokumentaciju smo konstatare da se dugoročni krediti u knjigovodstvu nepravilno knjigovodstveno evidentiraju, jer primljena sredstva od poslovne banke nisu evidentirana na izvorima sredstava, niti su evidentirana u memorandumskoj evidenciji. Istovremeno smo konstatare da se nepravilno knjigovodstveno evidentiraju i otplate dospjelih anuiteta po dugoročnim kreditima, jer su iste evidentirane kao trošak u iznosu od 55.261 KM, što je u suprotnosti sa Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Iz navedenih razloga ne možemo potvrditi da su otplate po dugoročnim kreditima u finansijskim izvješćima iskazane istinito i fer.

U cilju istinitog i fer iskazivanja podataka u finansijskim izvješćima, osigurati dosljednu primjenu Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH, kod knjigovodstvenog evidentiranja dugoročnih kredita.

3.9 Sudski sporovi

U Izvješću o radu Općinskog javnog Pravobraniteljstva u Odžaku za period od 06.03.2008. godine (kada isto počinje sa radom) do 31.12.2008. godine, je navedeno da je u tom periodu zaprimljeno 44 predmeta parnice od kojih je konačno riješeno 30 predmeta parnice. Istovremeno je zatečeno 63 predmeta u kojima se traže pravna mišljenja. Iz spiska predmeta koji su tokom 2008. godine bili pred sudovima u građanskom postupku, konstatare je da je od 22 tužbe u 15 tužbi se Općina pojavljuje kao tužena strana, a u 2 slučajja je Općina tužitelj u cilju naplate duga i pamičnih troškova, te utvrđivanja prava vlasništva. Istovremeno smo konstatare da je vrijednost tužbi u kojoj se Općina pojavljuje kao tužena strana 555.023 KM i iste se odnose na naknadu štete počinjene na nekretninama, isplatu prometne vrijednosti zemljišta, naknada štete prilikom prijevoza skelom, te radi naplate duga. U navedenim tužbama su sadržane i tužbe u kojima se uz Općinu kao tužena strana pojavljuje i bivše Federalno ministarstvo obrane, a iste se odnose na štete počinjene na nekretninama. U zapažanjima navedenim u Izvješću se navode konstatare bitne za Općinu koje se odnose na pojavljivanje sve većeg broja parnica radi naknade štete mještana Donje Dubice protiv drugo tužene Općine Odžak sa ogromnim potraživanjima. U Izvješću se također navodi da su svi postupci navedeni u Izvješću u tijeku i nema pravomoćno riješenih.

Shodno navedenom Općina bi trebala u svom proračunu predvidjeti sredstva, sukladno svojim mogućnostima, za izmirenje obveza dospjelih na naplatu prema pravomoćnim izvršnim sudskim odlukama, temeljem čega je donesen Zakon o dopunama Zakona o izvršnom postupku („Sl.novine FBiH“, br 33/06), kojim je navedeno da sve razine vlasti u Federaciji BiH, koje imaju izvršne sudske presude, dužne su u svojim proračunima predvidjeti sredstva za isplatu sudskih izvršnih rješenja na teret tih proračuna u iznosu od najmanje 5% ukupnog proračuna.

Istovremeno smo konstatare da se ne vrši knjigovodstveno evidentiranje potencijalnih obveza na vanbilančnoj evidenciji, adekvatno praćenje i objelodanjivanje o potencijalnim obvezama po sudskim sporovima na pomoćnim obrascima sukladno Pravilniku o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

Osigurati knjigovodstveno evidentiranje svih potencijalnih obveza na vanbilančnoj evidenciji, pratiti mogući ishod sudskih sporova kao i prezentiranje istih u računovodstvenim zabilješkama i na pomoćnim obrascima sukladno Pravilniku o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

4 KOMENTAR:

U ostavljenom roku Općina Odžak se očitovala na nacrt Izvješća o reviziji finansijskih izvješća Općine Odžak za 2008. godinu, dopisom broj: 01-02-49-572/09 od 01.09.2009. godine. U očitovanju nisu dane primjedbe na Izvješće, već je navedeno da se nacrt Izvješća smatra korisnim i korektnim, te da će Općina, u daljem radu učiniti napore kako bi se navedene preporuke ugradile u poslovanje svih korisnika proračuna čime će se otkloniti konstatirani propusti. Imajući u vidu da nije bilo primjedbi na nacrt Izvješća, ovo Izvješće predstavlja konačno Izvješće o reviziji finansijskih izvješća Općine Odžak za 2008. godinu.

Direktor sektora za finansijsku reviziju:

Anica Pudar, dipl. oec.

Vođa tima:

Dunja Logo, dipl. oec.

Član tima:

Dubravka S. Barbarić, dipl. oec.

Prilog br. 1.
Izvršenje budžeta/proračuna Općine Odžak za 2008. godinu

u KM

C-to	Vrsta rashoda	Budžet za 2008 godinu	Izmjene I Budžeta za 2008.godinu	Operativni Budžet za 2008. god.	Izvršenje Budžeta za 2008. g.	Razlika (8-7)
1	2	3		7	8	9
710000	Prihodi od poreza	1.946.169	60.831	2.007.000	2.124.068	+ 117.068
720000	Neporezni prihodi	888.000	117.000	1.005.000	969.761	- 35.239
730000	Tekuće potpore	958.750	707.250	1.666.000	1.122.287	- 543.713
	Ukupno prihodi i primici	3.792.919	885.081	4.678.000	4.216.116	- 461.884
611000	Plaće i naknade zaposlenih	1.026.350	64.250	1.090.600	1.077.565	- 13.035
611100	Bruto plaće i naknade	744.000	24.000	768.000	776.536	+ 8.536
611200	Naknade troškova zaposlenih	282.350	40.250	322.600	301.029	- 21.571
612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	110.000	10.000	120.000	123.555	+ 3.555
612100	Doprinosi poslodavca	110.000	10.000	120.000	123.555	+ 3.555
613000	Izdaci za materijal i usluge	1.052.000	329.000	1.381.000	1.325.248	- 55-752
613100	Putni troškovi	25.000	0	25.000	24.436	- 564
613200	Izdaci za energiju	50.000	0	50.000	45.914	- 4.086
613300	Izdaci za komunalne usluge	65.000	0	65.000	34.126	- 40.874
613400	Nabavka materijala	65.000	0	65.000	74.218	+ 9.218
613500	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	45.000	10.000	55.000	71.326	+ 16.326
613600	Izdaci za unajmljivanje imovine i opreme	5.000	0	5.000	4.240	- 760
613700	Izdaci za tekuće održavanje	40.000	5.000	35.000	32.245	- 2.755
613800	Izdaci za osiguranje, bankarske usluge i platni promet.	9.000	5.000	4.000	2.922	- 1.078
613900	Ugovorne usluge	748.000	324.000	1.072.000	1.035.821	- 36.179
614000	Tekući transferi	717.700	82.796	800.496	775.798	- 24.698
614300	Grantovi neprofitnim organizacijama	717.700	82.796	800.496	775.798	- 24.698
615000	Kapitalni grantovi	113.869	81.169	195.038	174.524	- 20.514
615100	Kapitalni grantovi pojedincima i neprofitnim organizacijama	113.869	81.169	195.038	174.524	- 20.514
616000	Izdaci za kamate i ostale naknade	33.000	0	33.000	24.926	- 8.074
616100	Kamate na domaće pozajmljivanje	33.000	0	33.000	24.926	- 8.074
821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	606.000	317.866	923.866	530.384	- 393.482
821200	Nabavka građevina	100.000	230.000	330.000	342.731	+ 12.721
821300	Nabavka opreme	30.000	5.000	35.000	34.305	- 695
821500	Nabavka trajnih sredstava u obliku prava	0	0	0	86.350	+ 86.350
821600	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	476.000	82.866	558.866	66.998	- 491.868
823300	Otplate domaćeg pozajmljivanja	54.000	0	54.000	55.261	+ 1.261
	Tekuća rezerva	80.000	0	80.000		
	Ukupno rashodi i izdaci	3.792.919	885.081	4.678.000	4.162.910	- 515.090